

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ІНСТЫТУТ ЖУРНАЛІСТЫКІ
Кафедра стылістыкі і літаратурнага рэдагавання

ПАРАХНЕВІЧ
Анастасія Уладзіміраўна

**МАНІПУЛЯТЫЎНЫЯ СТРАТЭГІІ Ў ДРУКУ: РЭДАКТАРСКА-
КАНЦЭПТУАЛЬНЫ АНАЛІЗ**

Дыпломная праца

Навуковы кіраўнік:
доктар філалагічных навук
прафесар В.І. Іўчанкаў

Дапушчана да абароны
праколам № 10 ад « 4 » _____ мая 2016 г.

Загадчык кафедры стылістыкі і літаратурнага рэдагавання
доктар філалагічных навук, прафесар _____ В.І. Іўчанкаў

Мінск, 2016

РЭФЕРАТ

Актуальнасць даследавання феномену маніпуляцыі свядомасцю чытача, а таксама выпрацоўка агульных падыходаў да класіфікацыі структурных адзінак маніпулятыўнага дыскурсу не выклікае сумненняў з прычыны таго, што сёння на грамадства з боку СМІ аказваецца моцны негатыўны ўплыў. Навізна працы абумоўлена тым, што асаблівасці маніпулятыўнага ўздзеяння на масавую аўдыторыю менавіта беларускіх друкаваных СМІ асветлены недастаткова поўна, у навуковай практыцы адсутнічаюць манаграфічныя даследаванні па заяўленай тэматыцы.

Мэта даследавання: выявіць маніпулятыўныя стратэгіі ў СМІ і зрабіць іх рэдактарска-канцэптуальны аналіз.

Для дасягнення пастаўленай мэты вырашаліся наступныя задачы:

- ахарактарызаваць механізм утварэння маніпулятыўнага ўздзеяння ў тэкстах СМІ;
- вызначыць і ахарактарызаваць асноўныя вербальныя і невербальныя тактыкі, прыёмы і сродкі рэалізацыі маніпулятыўных стратэгий у друку;
- прааналізаваць сучасныя беларускія газеты на прадмет наяўнасці псіхалінгвістычнага ўздзеяння;
- выявіць сувязь паміж выбарам пэўных маніпулятыўных стратэгий, механізмаў, моўных сродкаў і канцэпцыяй выдання.

Аб’ект даследавання – маніпулятыўныя стратэгіі і тактыкі ў друку.

Прадмет – рэдактарска-канцэптуальны аналіз маніпулятыўных стратэгий у выданнях “Белгазета”, “Наша ніва”, “Народная воля”.

Метады даследавання – выбарка фактычнага матэрыялу; дыскурсны і кантэнт-аналіз; параўнальны; лексіка-семантычны; сінтаксічны аналіз; апісальны метады; элементы канцэптуальна-рэдактарскага аналізу.

У выніку праведзенага аналізу было высветлена, што на старонках прааналізаваных выданняў частотна выкарыстоўваюцца стратэгіі маніпулявання, дзеля рэалізацыі якіх склалася шматузроўневая сістэма тактык, прыёмаў і сродкаў.

Ключавыя словы: СТРАТЭГІЯ, ТАКТЫКА, ПРЫЁМ, ВЕРБАЛЬНЫЯ І НЕВЕРБАЛЬНЫЯ СРОДКІ, МАНІПУЛЯВАННЕ ГРАМАДСКАЙ СВЯДОМАСЦЮ, “БЕЛГАЗЕТА”, “НАША НІВА”, “НАРОДНАЯ ВОЛЯ”, ДЫСКРЭДЫТАЦЫЯ, ГЕРАІЗАЦЫЯ, ФРУСТРАЦЫЙНАЯ І ПСЕЎДАРАЦЫЯНАЛЬНА-ЭЎРЫСТЫЧНАЯ СТРАТЭГІЯ.

Дыпломная праца складаецца з уводзінаў, трох частак, заключэння, спіса выкарыстанай літаратуры агульным аб’ёмам 70 старонак.

РЕФЕРАТ

Актуальность исследования феномена манипуляции сознанием читателя, а также выработка общих подходов к классификации структурных единиц манипулятивного дискурса не вызывает сомнений ввиду того, что сегодня на общество со стороны СМИ оказывается сильное негативное влияние. Новизна работы обусловлена тем, что особенности манипулятивного воздействия на массовую аудиторию именно белорусских печатных СМИ освещены недостаточно полно, в научной практике отсутствуют монографические исследования по заявленной тематике.

Цель исследования: выявить манипулятивные стратегии в СМИ и сделать их редакторско-концептуальный анализ.

Для достижения поставленной цели решались следующие задачи:

- охарактеризовать механизм образования манипулятивного воздействия в текстах СМИ;
- определить и охарактеризовать основные вербальные и невербальные тактики, приёмы и средства реализации манипулятивных стратегий в печати;
- проанализировать современные белорусские газеты на предмет наличия психолингвистического воздействия;
- выявить связь между выбором определенных манипулятивных стратегий, механизмов, языковых средств и концепцией издания.

Объект исследования – манипулятивные стратегии и тактики в печати.

Предмет – редакторско-концептуальный анализ манипулятивных стратегий в изданиях “Белгазета”, “Наша ніва”, “Народная воля”.

Методы исследования – выборка фактического материала; дискурсный и контент-анализ; сравнительный; лексико-семантический; синтаксический анализ; описательный метод; элементы концептуально-редакторского анализа.

В результате проведенного анализа было установлено, что на страницах проанализированных изданий частотно используются стратегии манипулирования, ради реализации которых сложилась многоуровневая система тактик, приемов и средств.

Ключевые слова: СТРАТЕГИЯ, ТАКТИКА, ПРИЁМ, ВЕРБАЛЬНЫЕ И НЕВЕРБАЛЬНЫЕ СРЕДСТВА, МАНИПУЛИРОВАНИЕ ОБЩЕСТВЕННЫМ СОЗНАНИЕМ, “БЕЛГАЗЕТА”, “НАША НИВА”, “НАРОДНАЯ ВОЛЯ”, ДИСКРЕДИТАЦИЯ, ГЕРОИЗАЦИЯ, ФРУСТРАЦИОННАЯ И ПСЕВДОРАЦИОНАЛЬНО-ЭВРИСТИЧЕСКАЯ СТРАТЕГИИ.

Дипломная работа состоит из введения, трех глав, заключения, списка использованной литературы общим объёмом 70 страниц.

ABSTRACT

The relevance of the study of the phenomenon of manipulation of the reader's consciousness, as well as the development of common approaches to the classification of the structural units of manipulative discourse is no doubt due to the fact that today's society with the media is a strong negative impact. The novelty of the work due to the fact that the features of manipulative influence a mass audience is the Belarusian printed media are not fully covered, in practice, there are no scientific monographs on the declared theme.

Objective: to reveal manipulative strategy in the media and make them editorial and conceptual analysis.

To achieve this goal the following tasks:

- to characterize the mechanism of manipulative influence in the media texts;
- identify and describe the basic verbal and non-verbal tactics, techniques and means to implement manipulative strategies in the press;
- to analyze the modern Belarusian newspapers for the presence of psycholinguistic influence;
- identify the relationship between the choice of certain manipulative strategies, mechanisms, tools and language edition concept.

The object of study – manipulative strategies and tactics in the press. **Item** – editorial and conceptual analysis of manipulative strategies in the publications “Belgazeta”, “Nasha Niva”, “Narodnaya Volya”.

Methods of study – a sample of the actual material; dyskursny and content analysis; comparative; lexical and semantic; parsing; descriptive method; elements of the conceptual and editorial analysis.

As a result of the analysis it was found that in the pages of publications analyzed the frequency used to manipulate the strategy for the implementation of which has developed a multi-level system of tactics, techniques and tools.

Keywords: STRATEGY, TACTICS, RECEPTION, VERBAL AND NONVERBAL MEANS, MANIPULATION OF PUBLIC CONSCIOUSNESS, “BELGAZETA”, “NASHA NIVA”, “NARODNAYAd VOLYA”, DISCREDIT, GLORIFICATION, OF FRUSTRATION AND PSEVDORATSYYANALNO-HEURISTIC STRATEGIES.

Thesis consists of an introduction, three chapters, conclusion, bibliography, totaling 70 pages.